

Értékelő kérdéssor a fesztiválok minősítéséhez

A minősítést végző Szakmai Intéző Bizottság (SZIB) döntésében a legfontosabb szerepet a fesztivál dokumentációját áttanulmányozó és a megvalósulást a helyszínen szemrevételező, fesztiválonként két vagy három minősítő értékelése tölti be. Az értékelés keretében 2009-ben az alábbi értékelő kérdéssor szolgált. A minősítők a kérdéssor rendjében fogalmazták meg tömör szöveges értékelésüket (ezeket a fesztiválszervezők némileg szerkesztett formában kézhez kapták), és adtak számszerű értékelést. A pontszámok elsősorban a SZIB orientálását szolgálták, a minősítések nem matematikai rangsorokra épültek.

Az itt közölt értékelő kérdéssor tartalmazza a minősítőkkal történő konzultációt követő nyár eleji módosításokat.

1. kérdés:	Az egyediség értékelése: van-e a fesztiválnak önálló, karakteres, markáns koncepciója, jól elkülöníthető-e más fesztiváloktól, van-e önálló „mondanivalója”, jól kitalált-e a tematikája?
96-100	extraklasszis
81-95	tudatosan és sikeresen törekszik az egyedi karakterre, az eredeti, ötletes, hiteles és jól azonosítható koncepcióra; ezen belül az adott évnél külön jellemzője van, összhangban a fesztivál korábbi imázsával, de nem belekényelmesedve
61-80	minőséget képvisel, hiteles, kellően egyedi és igényes
41-60	nem nélkülözi a szakszerűséget, törekszik az egyediségre, de többségében sablonos, rutinszerű
21-40	uralja a rutin, eredeti és tiszteletet érdemlő eszmei keret híján
0-20	csak rátették a fesztivál címkét, valójában nem tekinthető annak

2. kérdés:	A programszerkezet értékelése: mennyire illeszkednek a programok a koncepcióhoz, a fesztivál tematikájához? Sok olyan program van, ami illeszthető? Vagy csak egy-kettő van, de a többség bármilyen fesztivál programjába beleférne?
96-100	extraklasszis
81-95	a program koherens, illetve koherens részekből épül, a koncepció határain belül sokrétű és változatos, minden szempontból tekintettel van az arányokra; az egyes produkciók, programrészek is találékonyak, és törekednek a kiegészítő kínálatnak a koncepció alá rendelésére is
61-80	többségében a profilba illő jó produkciók alkotják a programot, imitt-amott egyenetlenségekkel és aránytalanságokkal, a koncepcióba kevésbé illő, stílusidegen vagy minőségi engedményes elemekkel, túlzásúlt illetve túlszellős részekkel
41-60	az előző sávnál sorolt hibák uralják a programot
21-40	esetleges halmaz a piacon összevásárolt produkciókkal
0-20	gyenge szórakoztatás (a klasszikus műfajokban is)

3. kérdés:	Az előadók vagy közreműködők értékelése: mennyire magas szakmai színvonalat képviselnek a fellépők, a művészek, az amatőr csoportok, a séfek, a főzőverseny résztvevői, illetve bármilyen közreműködő, programot szolgáltató?
96-100	extraklasszis
91-95	a szűkebb szakmai körökön túl is ismert húzónevek
71-90	a koncepcióhoz tudatosan illeszkedően kiválasztott és rangjukhoz méltó szerephez jutó nívós közreműködők
51-70	a közreműködő gárda elfogadható, érzékelhető a kiválasztás szigora
21-40	sok a jelentéktelen, a koncepcióba nem illő vagy fölkészületlen közreműködő
0-20	gyenge

4. kérdés:	A kommunikáció értékelése: milyen színvonalú a programfüzet, a szórólapok illetve a honlap megjelenés és tartalom szempontjából? Frissek-e a honlapon lévő információk? A programfüzetek jól eligazítanak-e a helyszínekről (pl. térképpel)? Bő információt adnak-e a műsorok tartalmáról, a közreműködőkről, a fesztivál koncepciójáról, előzményeiről, vagy éppen csak felsorolják a műsorok címét, a fellépők nevét?
96-100	extraklasszis
81-95	a nyomtatott és elektronikus program-tájékoztató átlagon felüli szinten szerkesztett, könnyű eligazodni benne, műfajához illő megjelenésű, pontos és bő információval szolgál
61-80	jól szerkesztett, praktikus és szép
41-60	szerepét betölti, de vannak hiányosságok
21-40	a hiányosságok dominálnak
0-20	gyenge

5. kérdés:	Az újítások értékelése: a fesztivál mennyiben vállalja föl az útkeresést, kísérletezést az adott szakterületen, művészeti ágban, mennyire törekszik a fesztivál az új trendek, jelenségek bemutatására, vannak-e a fesztiválra készített produkciók, ötletek, mennyire ad inspirációt a terület fejlődéséhez? Tehát a fő hangsúly a tartalom újszerűségén van és csak másodsorban a fesztiválszervezési innovációkon.
96-100	extraklasszis
91-95	a fesztivál koncepciójának lényeges eleme az új keresése, ami meghatározó a program szerkezetében és a megvalósításban: új produkciók, bemutatók, helyszínek, közreműködők, műfajok, a hagyományok új értelmezése, tálalása stb.
71-90	a programban és a megvalósításban kellő mértékben és szerencsésen illeszkednek új elemek az ismert, bevált tartalomhoz és formákhoz.
51-70	a fesztivál egésze az ismert, bevált tartalmakra és formákra épül, de megjelenik a programban néhány új elem és megoldás, amelyek képesek szerepet játszani a szakmai-művészeti megújulásban.
31-50	a fesztivál egésze az ismert, bevált tartalmakra és formákra épül, de megjelenik a programban néhány új elem és megoldás, ezeknek azonban nincs szakmai-művészeti megújító jelentőségük.
1-30	csak nyomokban van törekvés új szakmai-művészeti tartalmakra és megoldásokra.

6. kérdés:	A nemzetközi nyitottság értékelése (a határon túli magyar közreműködés értékelése a következő kérdéshez tartozik!): mennyire kapcsolódik be a fesztivál a nemzetközi vérkeringésbe. Hoz-e külföldi produkciókat, fellépőket, hozzásegíti-e a magyar közönséget és a szakmát a nemzetközi produkciók, szereplők megismeréséhez, illetve teremt-e lehetőséget a magyarok külföldi szerepléséhez, a nemzetközi életbe való bekapcsolódáshoz?
96-100	extraklasszis
91-95	a fesztivál koncepciójának lényegéhez tartozik a külföldi (nem magyar) kulturális elemek bevonása, fölmutatása, ami meghatározó a programok szerkezetében és a megvalósításban: külföldi közreműködők, produkciók, művek stb. Mindez feltételezi a fesztivál kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszerét.
71-90	a programban kellő mértékben és szerencsésen illeszkednek a magyar tartalomhoz és szereplőkhöz nemzetközi vonatkozások
51-70	a fesztivál alapvetően hazai közreműködőkre és produkciókra épül, de néhány nem magyar eleme jól gazdagítja a kínálatot
31-50	a fesztivál alapvetően hazai közreműködőkre és produkciókra épül, a

	programban fölbukkanó külföldi elemek nem illenek szervesen a fesztivál koncepciójába
1-30	csak nyomokban van törekvés nemzetközi kapcsolódásra
0	nincs nemzetközi elem

7. kérdés:	A nemzeti érték értékelése: bemutat-e és milyen színvonalon valamilyen egyedi, sajátos magyar alkotást, terméket, produkciót? Önmagában a népművészet, illetve a magyar tartalom nem indokol magas pontszámot, ehhez szükséges valamilyen plusz: a jellegzetesség és kiválóság kidomborítása. Mind a hazai, mind a külföldi látogató számára váljon még világosabbá a szóbanforgó magyar kínálat sajátossága, egyben a versenyképessége (előnye? fölénye?) más nemzetek kínálatával összevetve.
96-100	extraklasszis
81-95	a fesztivál koncepciójának lényegéhez tartozik valamely magyar (hazai és határon túli) nemzeti érték fölmutatása, erősítése, és ez meghatározó a programok szerkezetében és a megvalósításban
61-80	a programban hangsúlyos a nemzeti jelleg
31-60	nem hangsúlyos a nemzeti jelleg, de nem is elhanyagolt
1-30	csak nyomokban van törekvés nemzeti sajátosságok kidomborítására
0	nem törekszik nemzeti sajátosság kidomborítására

8. kérdés:	Szakmai találkozók értékelése: mennyire ad teret a fesztivál a szakma önvizsgálatának, fejlődésének, a közönség tájékoztatásának, tanításának?
96-100	extraklasszis
81-95	a fesztivál koncepciójának lényegéhez tartoznak a szakmai fórumok, ezek tartalmasak, színvonalasak, hasznosak, kellően látogatottak
51-80	elegendő számú szakmai program van, jól kihasználja a lehetőséget, tartalmasnak, színvonalasnak látszik
31-50	a szakmai programok mennyisége, színvonala, látogatottsága stb. részben elismerést, részben hiányérzetet ébreszt
1-30	nincs elég, illetve van, de minek, feltehetően nincs szakmai tartalmuk
0	nincs egy se

9. kérdés:	Az életminőség-programok értékelése: mennyire teremt lehetőséget, off-programokat különböző területekről való tájékozódásban, felvilágosításban, nevelésben, informálásban? (Táplálkozás, szenvedélybetegségek, sportolás, egészségügyi problémák megelőzése, szűrések stb.)
96-100	extraklasszis
81-95	a fesztivál koncepciójának megfelelően kiemelkedően sokféle ilyen, a fesztivál célcsoportjához illő színvonalas program van, jól kihasználja a lehetőségeket
51-80	kellő számban van, a fesztivál koncepciójába és célcsoportjához illenek
31-50	a különféle életminőség programok mennyisége, színvonala, látogatottsága stb. részben elismerést, részben hiányérzetet ébreszt
1-30	kevés van és/vagy nem illenek a fesztivál célcsoportjához, inkább alibiprogramnak tűnnek
0	nincs egy se

10. kérdés:	A társadalmi beilleszkedés, esélyteremtés értékelése: gondol-e a hátrányos helyzetű rétegekre, igyekeznek-e számukra is lehetőséget biztosítani, akár előadóként, akár közönségként? Pl. produkciókat kivisz börtönökbe, hajléktalant foglalkoztat, fogyatékkal élő csoportokat foglalkoztat, ingyen jegyet oszt nyugdíjasoknak, fiataloknak, nagycsaládosoknak, off-programokat szervez nekik, jótékonyági akciót, adományokat szervez, toleranciára nevel. (Az akadály-mentesítés nem értékelendő külön, ez kötelező!)
96-100	extraklasszis
81-95	a fesztivál koncepciójának megfelelően kiemelkedően sokféle ilyen program, akció van, jó ötletek, jól kihasználja a lehetőségeket, nagy hangsúlyt fektet a társadalmi integrációra, esélyteremtésre
51-80	sok ilyen jellegű programja, akciója van, kevés közülük a taktikai célú alibiprogram
31-50	A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok megszólítását és bevonását célzó programok mennyisége, színvonala, látogatottsága stb. részben elismerést, részben hiányérzetet ébreszt
1-30	nyomokban van ilyen törekvés, azok se meggyőzőek
0	nincs egy se

11. kérdés:	Az épített örökség és a természeti adottságok hasznosításának értékelése: jól (ki)használja-e a település különleges illetve történelmi helyszíneit, műemlékeit (kastély, templom, kolostor, zsinagóga, vár, falumúzeum, stb.), szép köztereit, barlangot, pincéket, ipari műemléket, régi gyárépületet, gabonátárolót, természeti adottságait, folyókat, hajót, szigetet, hidakat, nemzeti parkot, kiránduló helyeit, dombokat, völgyeket, stb. (Sportcsarnok, múvház, iskola, mozi terem használata ne kapjon magas pontot, ha nem műemlék.)
96-100	extraklasszis
81-95	a fesztivál lényege, hogy különleges helyen zajlik, illetve hogy sok különleges helyszínt használ, és ezzel nagymértékben hozzájárul a helyek átértelmezéséhez és fölértékelődéséhez
51-80	használ néhány különleges helyszínt, ami beleillik a fesztivál koncepciójába
21-50	a helyszínek a fesztivál koncepcióját jól szolgálják, bár nem tekinthetők különlegesnek
0-20	tulajdonképpen bárhol megrendezhető lenne, helyszín-semleges a fesztivál

12. kérdés:	A szellemi örökség értékelése, avagy mennyire mutatja be a hely szellemét, használja ki a rendező település (tér) kulturális, történelmi hagyományait, szokásait, produktumait. Mennyire tükrözi a „miskolciságot”, „etyekiséget”, „göcsejiséget”, stb. Az árusok a helyi jellegzetességeket hozzák, a helyi ételeket-italokat kínálják a bármely fesztiválon megtalálható, illetve profilidegen termékek (pl. szappanok, ruhák, fakanalak stb.) helyett.
96-100	extraklasszis
81-95	a fesztivál koncepciójának lényege a hely szellemének megidézése, sajátosságainak hangsúlyozása; programjához és színvonalához illő módon, invenciózusan idéz kulturális, történelmi emléket, hagyományt, szokásokat, árul helyi termékeket, kaphatók helyi gasztronómiai jellegzetességek
61-80	erősen és több szálon kötődik a helységhez / térséghez
41-60	vannak a programban és kínálatban kapcsolódások a településhez és környékéhez
1-40	elvértve van ilyesmi, de nem jelentős vagy stílusidegen
0	nem ápolja a helyi szellemi örökséget egyik formában sem

13. kérdés:	A környező települések, tájak megismertetése: mennyire törekszik a fesztivál arra, hogy a látogatókat kimozdítsa a környező településekre, nevezetességekhez, emlékhelyekhez is. (Pl. vannak kihelyezett programjai, napközben, az „üres órákban” off-programként kirándulást, biciklitúrát stb. szervez.)
96-100	extraklasszis
81-95	a koncepció lényege a kisugárzás, már-már regionális fesztiválnak tekinthető, sok, érdekes, ötletes programot szervez a környező települések javára
61-80	több ilyen program is van
41-60	a környező települések bevonását célzó programok mennyisége, színvonala, látogatottsága stb. részben elismerést, részben hiányérzetet ébreszt
1-40	kevés és érdektelen ilyen program van
0	nincsenek ilyen programok

14. kérdés:	A településfejlesztés, az épített környezet és a táj fenntarthatóságának értékelése: tudatosan és konkrétan részt vállal-e a fesztivál a település (térség) értékállósága és vonzereje erősítésében? Tesz-e valamit az épített és természeti környezet rendezettségére, megújítására és fenntartására érdekében? (Vigyázz: a fesztivál okozta környezeti állapot visszaállítása a következő kérdés tárgya.)
96-100	extraklasszis
81-95	a koncepció lényegéhez tartozik, hogy jelentősen és több területen hozzájárul az épített és természeti környezet megújításához, értékállóságához, rendezettségéhez és vonzerejéhez
61-80	jelentősen és több területen hozzájárul a fenntarthatósághoz, jöllehet ez nincs a koncepció fókuszában
31-60	egy-két dologgal járul hozzá, viszonylag rendszeresen
1-30	volt már, hogy hozzájárult, de az inkább kivétel
0	ez nem szerepel a célok között

15. kérdés:	A környezettudatosság értékelése: szervez-e a fesztivál ilyen akciókat, illetve maga példát mutat-e ezen a téren? Mennyire „zöld” fesztivál? (Szelektív hulladékgyűjtés, lebomló csomagoló anyagok, szemét összeszedés ösztönzése, visszaparkosítás, energiatakarékos gépek használata, veszélyes anyagok kerülése, teleautó akció, kerékpár-kölcsönzés, újrahasznosítási bemutatók stb.)
96-100	extraklasszis
81-95	a koncepció lényegéhez tartozik a környezettudatosság erősítése, több ilyen programja is van, nagy hangsúlyt fektet a környezet megóvására
31-80	jelen van a törekvés, de nem kiemelt fontosságú
1-30	van elvétve, de nagyon halovány
0	nincs, nem jelenik meg a környezettudatosság

H1 kérdés:	A hangulat értékelése: mennyire lehetett érezni a település utcáin a fesztivált, a kivételességet? Mennyire volt jellemző a „nyüzsgés”? A fesztivál kínált-e közös élményeket? Van-e „fesztiválklub”, „fesztiválkocsmá” vagy ehhez hasonló? Ha "elcsípte" a közönség véleményét, azt is vegye figyelembe!
96-100	extraklasszis
81-95	a közönség (kulturális) ünnep részesének érezheti magát, pezsgés és nyüzsgés veszi körül, érezni, hogy a helybéliek szeretik a fesztivált, büszkék rá
41-80	a közönség a pénzéért és fáradságáért többnyire részesül a fesztiválérzésben

21-40	alkalmanként érződik fesztiválhangulat (függetlenül a produkciók minőségétől)
0-20	hangulattalan, legfeljebb vásárias

H2 kérdés:	Az infrastruktúra, a szolgáltatások értékelése, avagy milyen a fesztiválon a közönség kiszolgálása? Van-e elég és megfelelő színvonalú parkoló, mosdó, wc? Van-e orvosi ügyelet, biztonsági szolgálat? Tiszta, rendezett-e a helyszín? Színvonalas körülmények között lehet-e falatozni, odaillő vásárfiát venni, vagy silány a felhozatal?
96-100	extraklasszis
81-95	kevés vagy éppenséggel semmi kifogás nem emelhető, érzékelhető a szolgáltatók gondos megválogatása, a feltételek betartatása, a megfelelő körülményekről való gondoskodás
41-80	a közönség a pénzéért és fáradságáért többnyire korrekt, a fesztivál jellegébe illeszkedő kiszolgálásban részesül
21-40	a szolgáltatás egyenetlen, vannak komoly hiányosságok, stílusidegen elemek
0-20	méltatlan

H3 kérdés:	A helyszíni tájékoztatás értékelése: van-e elég információ (térképek, eligazító és megállító táblák) a helyszínen a különböző eseményekről, illetve azok hollétéről? Milyenek a hostessek, a kisegítő személyzet? (Az előzetes tájékoztatás és kommunikáció: honlap, plakátok stb. értékelése a negyedik kérdéshez tartozik!)
96-100	extraklasszis
81-95	a helyszíni tájékoztatás kiváló, átlátható, a hostessek kedvesek, segítőkészek, jól informáltak, nagyobb fesztiváloknál: tudnak idegen nyelvet, az ad hoc változásokról is pontos és kulturált tájékoztatás, a vendég ritkán érzi magát elveszettnek
61-80	jó a tájékoztatás, bár vagy a mennyiség, vagy a tartalom itt-ott bírálható, a hostessek segítőkészek, de csak részinformációkkal rendelkeznek!
41-60	a tájékoztatás átlagos, a hostessek hozzáállása kifogásolható
21-40	több a panasz és a kudarc, mint a sikerélmény
0-20	csapnivaló

H4 kérdés:	A technikai adottságok értékelése: milyen színvonalú a hang- és fénytechnika, az akusztika, biztosított-e a folyamatos áramfelvétel, megfelelő-e a színpad magassága, mérete, láthatósága, megfelelő-e a nézőtér, a székek mennyisége, minősége?
96-100	extraklasszis
81-95	a technikai körülmények kiválóak, nincs technikai természetű akadálya annak, hogy a közönség a pénzéért és fáradságáért minőségi élményt kapjon
61-80	jók a körülmények, bár egy-egy vonatkozásuk kifogásolható
41-60	a körülmények átlagosak, egyenetlenek
21-40	több a panasz és a kudarc, mint a sikerélmény
0-20	csapnivalók a technikai feltételek